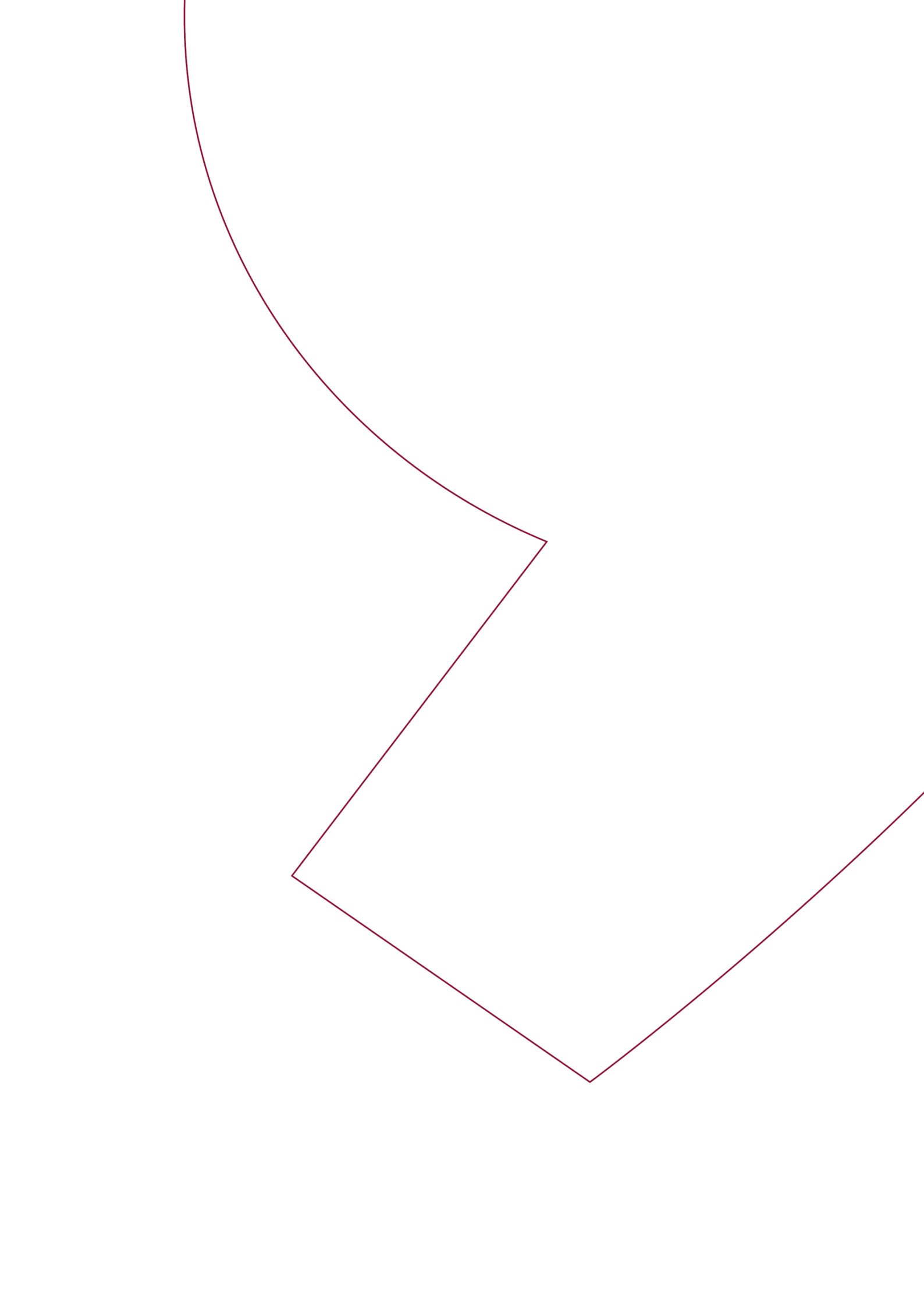
Hobéon
a kiwa company

BEOORDELINGSRAPPORT

Toets na drie jaar (tussentijdse beoordeling)

hbo-bacheloropleiding Osteopathie
voltijd

THIM – De Internationale Hogeschool

Sir Winston Churchilllaan 273
2288 EA Rijswijk
Postbus 70, 2280 AB Rijswijk
+31 (0)88 998 3140
www.hobeon.nl
info@hobeon.com

BEOORDELINGSRAPPORT

Toets na drie jaar (tussentijdse beoordeling)

hbo-bacheloropleiding Osteopathie voltijd

THIM – De Internationale Hogeschool

ISAT nr. 39313

Hobéon Certificering & Accreditatie
Datum
16 juni 2026
Auditpanel
De heer Prof. dr. Steven Vos
Mevrouw Laura Lee Calonius
De heer Hans Voerman
De heer Jonah Liem
Secretaris
D.P.M. (Daniëlle) de Koning MSc.

INHOUDSOPGAVE

1.	**BASISGEGEVENS**	**1**
2.	**INLEIDING**	**2**
3.	**OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN**	**4**
4.	**ALGEMEEN EINDOORDEEL**	**13**
5.	**AANBEVELINGEN**	**14**
BIJLAGE I	Programma, werkwijze en beslisregels	15
BIJLAGE II	Lijst geraadpleegde documenten	17
BIJLAGE III	Overzicht auditpanel	18

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	THIM – De Internationale Hogeschool
status instelling	Rechtspersoon voor hoger onderwijs
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	n.v.t.
NAAM OPLEIDING (zoals in RIO)	Bachelor of Science in Osteopathie
opleidingscode (ISAT)	39313
onderdeel	Gezondheidszorg
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Bachelor
graad en titel	Bachelor of Science
aantal studiepunten	240 ECTS
afstudeerrichtingen	N.v.t.
locatie	Nieuwegein
varianten	voltijd
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	22 april 2026
Wettelijke beroepsvereisten	.....
Werkt de opleiding met leeruitkomsten (zoals opgenomen in de wet leeruitkomsten hoger onderwijs), en zo ja, in welke varianten van de opleiding?	n.v.t.
Inleverdatum beoordelingsrapport	16 augustus 2026

2. INLEIDING

Het voorliggende beoordelingsrapport is het resultaat van de Toets na drie jaar van de bacheloropleiding Osteopathie van THIM – De Internationale Hogeschool (hierna: THIM).
In dit rapport worden achtereenvolgens de bevindingen, overwegingen en conclusies van het auditpanel beschreven met betrekking tot de standaarden toetsing (NVAO-standaard 3) en gerealiseerde leerresultaten (NVAO-standaard 4).

Deze tussentijdse toets sluit aan op de eerdere positieve beoordeling van de opleiding in het kader van de Toets Nieuwe Opleiding (TNO). Aangezien THIM niet beschikt over een geldige Instellingstoets Kwaliteitszorg (ITK), schrijft de regelgeving voor dat drie jaar na een TNO een aanvullende beoordeling plaatsvindt. De toets na drie jaar richt zich specifiek op de kwaliteit van toetsing en beoordeling en op het gerealiseerde eindniveau van de studenten.

Het auditpanel bestond uit onafhankelijke deskundigen (zie bijlage III voor een nadere toelichting op de samenstelling van het panel). Bij de beoordeling heeft het panel gebruikgemaakt van het geldende beoordelingskader van de Nederlands-Vlaamse Accreditatie-organisatie (NVAO).

De bachelor Osteopathie
THIM werd opgericht in 1974 en biedt sinds haar start een erkende hbo-opleiding Fysiotherapie aan. In 2023 is daar de bacheloropleiding Osteopathie bijgekomen. Met deze nieuwe opleiding geeft THIM invulling aan haar ambitie om een volwaardige hbo-opleiding voor osteopathie te ontwikkelen, voortbouwend op ruim vijftig jaar ervaring met praktijkgericht gezondheidszorg-onderwijs. Tegelijkertijd heeft de opleiding een eigen positionering ontwikkeld, passend bij het beroepsprofiel van de osteopaat en de ontwikkeling van het vakgebied in Nederland.

De bacheloropleiding Osteopathie is een voltijdse opleiding van 240 EC, opgebouwd uit acht thema's die ieder in beginsel één semester beslaan. De opleiding kent drie fasen: de propedeuse, de hoofdfase en de afstudeerfase. In de eerste twee studiejaren doorlopen studenten thema's die bestaan uit zes modules van drie weken, elk gekoppeld aan een inhoudelijk domein binnen de osteopathie: extremiteiten, wervelkolom, viscera en cranium/hals. In het derde studiejaar volgen thema 5, waarin integratie en complexe casuïstiek centraal staan, en thema 6, het minorenprogramma. Thema 7 en 8 vormen de afstudeerfase en staan in het teken van stage. Tijdens deze opleiding verwerven studenten de beroepscompetenties die nodig zijn om zich na afstuderen te kunnen registreren bij het Nederlands Register voor Osteopathie (NRO).

Wat is osteopathie? Osteopathie is een vorm van manuele geneeskunde die zich richt op het verbeteren van gezondheid. De geneeskunde houdt zich over het algemeen bezig met het aantonen en behandelen van ziekte. Ook zonder aantoonbare ziekte kunnen klachten de kwaliteit van leven ernstig beïnvloeden. Voor de osteopathie staat het dagelijks functioneren en de kwaliteit van leven centraal. Er wordt gekeken hoe het lichaam en de mens als geheel functioneert, waar er belemmeringen zijn voor de kwaliteit van leven en hoe deze op te lossen. Samen met de patiënt identificeert de osteopaat de variabelen die een beïnvloedende rol spelen bij het verminderen van de kwaliteit van leven. Door middel van shared decision making wordt gekeken waar de patiënt zijn eigen verantwoordelijkheid dient te nemen en waar de osteopaat een rol kan spelen. Osteopathie lost geen problemen op maar schept voorwaarden voor zelfredzaamheid en optimaal functioneren. Daar waar nodig in samenwerking met andere zorgprofessionals.

De opleiding opereert in een vakgebied dat zich de afgelopen decennia verder heeft geprofessionaliseerd, maar dat nog relatief klein is in vergelijking met andere gezondheidszorgberoepen. Daarom zet de opleiding bewust in op een sterke verbinding met het werkveld. Zij onderhoudt nauwe contacten met de beroepsgroep, onder meer via de

Nederlandse Vereniging voor Osteopathie (NVO), de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Osteopathie en regionale werkveldvertegenwoordigers. Deze vertegenwoordigers komen meerdere keren per jaar samen in Utrecht, waar 30 tot 40 osteopaten met de opleiding in gesprek gaan over ontwikkelingen in het vakgebied, het curriculum, de stagefase en de aansluiting op de beroepspraktijk. Ook is er regelmatig overleg met het bestuur van de beroepsvereniging. De beroepsgroep bestaat inmiddels veertig jaar in georganiseerde vorm en weet de opleiding goed te vinden, wat zorgt voor een stevige inbedding in de praktijk.

In februari 2024 startte het eerste cohort studenten. Het merendeel van deze groep is relatief jong; de oudste student is 22 jaar. Opvallend is dat zij heel bewust voor osteopathie kiezen. Vaak hebben zij zelf positieve ervaringen als patiënt, of komen zij uit een gezin waarin osteopathie een bekende beroepspraktijk is. Deze intrinsieke motivatie sluit goed aan bij de ambitie van de opleiding om professionals op te leiden die niet alleen vakbekwaam zijn, maar ook een actieve bijdrage willen leveren aan de verdere ontwikkeling van het beroep.

Ten tijde van de tussentijdse beoordeling bevindt de opleiding zich nog in opbouw. De eerste cohorten hebben de eerste studiejaren doorlopen en stonden rond de audit op het punt om thema 5 af te ronden of daarmee verder te gaan. De beoordeling richt zich daarom, in lijn met de scope van de toets na drie jaar, vooral op de kwaliteit van het toetssysteem tot en met de reeds uitgevoerde thema's en op de voorbereiding richting stage en afstuderen.

Ontwikkelingen sinds de vorige accreditatie
De Toets Nieuwe Opleiding vond plaats in 2023. In de zelfevaluatie heeft de opleiding beschreven welke acties zij heeft ondernomen naar aanleiding van de aanbevelingen van het toenmalige auditpanel. Het panel stelt vast dat de opleiding de aanbevelingen serieus heeft opgepakt en zichtbaar stappen heeft gezet. Verschillende aanbevelingen komen terug in de bevindingen bij standaard 3 en 4.

Aanbevelingen panel	*Opvolging opleiding (hier verkort weergegeven)*
Betrokkenheid van studenten bij een beroepsvereniging – Stimuleer als opleiding de connectie tussen studenten en een beroepsvereniging, bijvoorbeeld door middel van student-lidmaatschappen.	De opleiding heeft de verbinding met de beroepsgroep verder versterkt. Studenten komen gedurende de opleiding in contact met vertegenwoordigers uit de beroepspraktijk en de opleiding onderhoudt nauwe contacten met de NVO, regionale werkveldvertegenwoordigers en andere partijen binnen het osteopathisch werkveld.
Studeerbaarheid – Blijf waken over de studeerbaarheid van het programma, met het oog op de vele herhalingsactiviteiten, feedbackmomenten en toetsen.	De opleiding houdt de studeerbaarheid actief in het oog. Tijdens de audit kwam naar voren dat de opleiding kritisch kijkt naar de spreiding van toetsmomenten en onderzoekt of onderdelen van de toetsing eerder in een thema kunnen plaatsvinden.
Aandacht voor patiëntenperspectief – Zorg dat studenten vroeg in het programma in contact komen met echte patiënten en besteed voldoende aandacht aan het perspectief van de patiënt, bijvoorbeeld door middel van patiëntendemonstraties.	De opleiding heeft de verbinding met de beroepspraktijk versterkt via onder meer snuffelstages, stagedagen in thema 5, praktijkgerichte opdrachten en patiëntgebonden leeractiviteiten. Studenten komen hierdoor eerder in aanraking met authentieke beroepssituaties.
Uitbreiding docententeam – Werf voldoende nieuwe docenten, zodat het docententeam zowel inhoudelijk als qua omvang kan meegroeien met de opleiding.	De opleiding heeft verder gebouwd aan haar docententeam en maakt daarbij gebruik van expertise vanuit zowel de osteopathische beroepspraktijk als de bacheloropleiding Fysiotherapie.
Extern lid examencommissie – Zorg tijdig voor een extern lid van de examencommissie, zodat de commissie haar wettelijke bevoegdheid kan uitoefenen.	De opleiding heeft invulling gegeven aan de verdere professionalisering van de examencommissie. Het panel stelt vast dat de examencommissie haar wettelijke taak adequaat vervult en dat er een extern lid is aangesteld.

3. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

3.1. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.
Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De examencommissie oefent haar wettelijke bevoegdheid uit. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

Beleid en uitvoering
Het panel stelt vast dat de opleiding beschikt over een toetsbeleid waarin toetsing nadrukkelijk wordt verbonden met de ontwikkeling van studenten richting het beroep van osteopaat. In het toetsbeleid zag het panel dat THIM toetsing niet alleen beschouwt als een middel om prestaties te beoordelen, maar ook als een instrument om het leerproces van studenten te ondersteunen en hun groei richting beroepsbekwaamheid zichtbaar te maken. Het toetsbeleid benadrukt het belang van verschillende toetsvormen, zodat studenten op meerdere manieren kunnen laten zien dat zij zich ontwikkelen richting het niveau van de startbekwame osteopaat.

Koppeling eindkwalificaties - toetsdoelen
Het werk van een osteopaat bestaat uit veel verschillende werkzaamheden die in diverse contexten worden uitgevoerd. Ten aanzien van de beschrijving van deze werkzaamheden is het Beroepscompetentieprofiel Osteopaat (2018) leidend. Dit profiel beschrijft zeven beroepsrollen[1] en bijbehorende competenties. Om de te behalen competenties te kunnen beoordelen zijn deze in overleg met het werkveld omgezet in beroepshandelingen of zogeheten "*Entrustable Professional Activities"* (EPA's). Hiermee worden dus die activiteiten bedoeld die de osteopaat in de dagelijkse beroepspraktijk tegenkomt en derhalve moet beheersen. Deze EPA's staan centraal bij het afstuderen, maar zijn ook per thema (semester) beschreven. Zoals in de inleiding is aangegeven, bestaat het programma uit acht thema's. Via "*backward design"* heeft de opleiding geoperationaliseerd wat studenten aan het einde van elk thema dienen te beheersen. Van deze thema-EPA's zijn complexe leertaken (CLT's) afgeleid waarmee iedere module van drie weken wordt afgesloten. Van deze CLT's zijn vervolgens de toetsdoelen per module afgeleid. Dit alles leidt, zo stelde het panel vast, tot een samenhangend toetsprogramma met een duidelijke koppeling tussen eindkwalificaties, themadoelen en toetsdoelen. De opleiding maakt hierbij gebruik van erkende kaders, zoals de taxonomie van Bloom en de piramide van Miller.

Toetsprogramma en -vormen
Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding een gevarieerde toetsmix inzet, passend bij het beroepsprofiel. In de eerste vier thema's wordt na ieder thema getoetst met een combinatie van toetsvormen, te weten theorietoetsen (schriftelijke kennistoetsen en meerkeuzevragen), praktijk- en vaardigheidstoetsen, Performance Assessments (PAS-toets), essays en inleveropdrachten. De opleiding zet toetsing zowel formatief als summatief in. Aan het einde van iedere module ontvangen studenten feedback op de beheersing van de complexe leertaak en reflecteren ze daarop. De toetsing ondersteunt daarmee ook het leerproces van studenten. Dit wordt versterkt doordat (i) studenten vooraf inzicht krijgen in de beoordelingsformulieren, (ii) docenten toetsinformatie in de lessen toelichten en (iii) de opleiding gebruik maakt van proeftoetsen en oefenmomenten. Aan het einde van het thema volgt vervolgens de summatieve toetsing via de hierboven beschreven combinatie van toetsvormen.

[1] Osteopathisch expert; Communicator; Gezondheidswerker; Innovator; Gezondheidsbevorderaar; Ondernemer en Beroepsbeoefenaar.

Het panel heeft voor deze tussentijdse beoordeling toetsmateriaal bestudeerd uit drie thema's: thema 1, thema 3 en thema 4. In totaal ging het om dertien toetsdossiers/toetsvormen: per thema een theorietoets, vaardighedentoets, Performance Assessment en inleveropdracht/ILO, aangevuld met de portfolio-opdracht in thema 4. De bestudeerde toetsen laten volgens het panel zien dat de opleiding haar toetsprogramma concreet en beroepsgericht heeft uitgewerkt. Het panel zag, zoals ook hierboven is aangegeven, een duidelijke koppeling (alignment) tussen de eindkwalificaties, de inhoud van de thema's en de toetsvormen. Het stelt verder vast dat de opleiding op een valide manier de voortgang in kennis, vaardigheden en professioneel gedrag toetst bij studenten. Hieronder geven we een aantal bevindingen weer:

- In de theorietoetsen moeten studenten bijvoorbeeld laten zien dat zij medische en osteopathische kennis kunnen toepassen in relatie tot klachtenbeelden, anatomische structuren, fysiologische processen en klinisch redeneren.
- In de vaardighedentoetsen moeten studenten aantonen dat zij onderzoeks- en behandeltechnieken correct kunnen uitvoeren, de patiënt goed kunnen positioneren, hun handelen kunnen afstemmen op de patiënt en de uitkomst van hun onderzoek of behandeling kunnen communiceren. De aangeleverde beoordelingsformulieren voor de vaardighedentoetsen bevatten criteria voor onder meer communicatie, positionering, uitvoering van de techniek, timing, automatisering en het benoemen van de outcome.
- Ook in de Performance Assessments is de beroepsgerichtheid zichtbaar. De aangeleverde PAS-dossiers voor thema 1, 3 en 4 bestaan uit drie stations die telkens een ander onderdeel van het osteopathisch handelen centraal stellen: (i) anamnese en hypothesevorming, (ii) onderzoek en klinisch redeneren en (iii) behandeling, evaluatie en bijstelling. Studenten moeten daarin niet alleen losse handelingen uitvoeren, maar hun handelen plaatsen binnen een nieuwe casus en onderbouwen vanuit klinisch redeneren. Daarmee sluit de toetsing aan bij de complexe leertaken die in het onderwijs centraal staan.
- De inleveropdrachten verbreden het beeld van de studentontwikkeling. In thema 1 werken studenten aan onderzoekend vermogen via een kleinschalig praktijkgericht onderzoek, waarin zij onder meer literatuuronderzoek doen, een onderzoeksvraag en hypothese formuleren, data verzamelen en resultaten presenteren in een wetenschappelijke poster. In thema 3 bestaat de ILO uit kwalitatief onderzoek, waarbij studenten een praktijkrelevante onderzoeksvraag formuleren, kwalitatieve data verzamelen en de resultaten presenteren via een factsheet, videopresentatie en live discussie. In thema 4 werken studenten aan een case report waarin zij een individuele patiënt gedurende ten minste acht weken volgen en hun klinisch redeneren, evidence-informed handelen en reflectie zichtbaar maken. Deze opdrachten laten zien dat de opleiding onderzoekend vermogen niet los van de beroepspraktijk toetst, maar verbindt aan osteopathische casuïstiek en professionele besluitvorming.

Major- en afstudeerstage

Ten tijde van de audit waren studenten net begonnen met thema 5. De opzet voor de majorstage in thema 7 en de afstudeerstage in thema 8 heeft de opleiding beschreven in de studiegids en de stagegids. Studenten zijn per week minimaal 24 uur bezig met patiëntgebonden contacten tijdens de stage. Zij lopen twee keer 20 weken stage. Voorafgaand aan de stage schrijven studenten een Plan van Aanpak (PvA). Naast patiëntgebonden contacten besteden zij tijd aan:

- inleveropdrachten (ILO's), waaronder wetenschappelijke opdrachten en een managementopdracht;
- het stageverslag, inclusief uit te voeren opdrachten en bijbehorende reflectie;
- terugkomactiviteiten, die zij één dagdeel per week volgen. Daarbij doen zij in het kader van professionele vorming aan intervisie met medestudenten en kunnen zij afspraken plannen met hun mentor, de begeleider van de opdrachten en de stagedocent.

In de stagegids is ook uitgewerkt hoe de beoordeling tijdens de stage plaatsvindt. De student wordt op het stageadres begeleid door een stagebegeleider en vanuit de opleiding door een

stagedocent. De stagebegeleider geeft feedback en vult de tussen- en eindevaluatie in. De stagedocent komt, mede op basis van gesprekken met de stagebegeleider en de door de student aangeleverde bewijsstukken, tot de eindbeoordeling. Het panel zag in de stagegids passende beoordelingsformulieren, een zelfassessment, een beoordelingsformat voor de stagebegeleider en een beoordelingsformulier voor het Plan van Aanpak en het stageverslag. Studenten moeten daarin onder meer aantonen hoe zij werken aan de EPA's, welke persoonlijke leerdoelen zij formuleren, welk bewijsmateriaal zij verzamelen en hoe zij reflecteren op hun ontwikkeling. De beoordeling richt zich op onderdelen als screening en anamnese, diagnostiek, klinisch redeneren, behandelplan, behandelen, evaluatie/verslaglegging, adviseren en organiseren en bedrijf voeren. Tijdens de audit hoorde het panel dat de opleiding gebruik heeft gemaakt van de ervaring die binnen THIM al is opgedaan met de hbo-bacheloropleiding Fysiotherapie. Het panel vindt dit passend: de opleiding hoeft de stagebeoordeling en -systematiek niet vanaf nul op te bouwen, maar benut bestaande expertise en vertaalt die naar de eigen osteopathische context.

De verdere vormgeving van de stage vraagt om blijvende aandacht voor de betrokkenheid en voorbereiding van het werkveld (zie ook standaard 4). Allereerst is het van belang dat er voldoende, kwalitatief goede stageplaatsen beschikbaar zijn voor de aankomende studenten. Daarnaast moet voor praktijkbegeleiders op de stageplek duidelijk zijn wat de opleiding van hen verwacht en hoe zij studenten op een vergelijkbare manier kunnen begeleiden, feedback geven en beoordelen. De osteopathische beroepspraktijk kent een grote variatie in typen praktijken, werkwijzen en interne processen, zo gaf de opleiding aan tijdens de audit. Juist daarom is het nog meer van belang dat de opleiding het werkveld goed meeneemt in de beoordelingssystematiek. Tijdens de audit kwam naar voren dat de opleiding hierover actief in gesprek is met het regionale werkveld en bezig is een stagescholing in te richten voor alle praktijkbegeleiders. Het panel vindt dit een belangrijke en positieve stap. Voor studenten geldt dat de opleiding hen leert hoe zij binnen die variatie toch doelgericht aan hun EPA's, leerdoelen en professioneel handelen kunnen werken; bijvoorbeeld door bewust keuzes te maken in welke onderzoek- of behandeltechnieken zij in een specifieke praktijksituatie kunnen uitvoeren en hoe zij hun handelen daarbij onderbouwen.

Verdere formalisering van het kader rond praktijkleren ziet het panel als een logische, maar ook noodzakelijke volgende stap in de ontwikkeling van de opleiding. De opleiding heeft reeds belangrijke bouwstenen uitgewerkt, zoals stagedoelen, stageopdrachten, beoordelingscriteria en een beoordelingssystematiek gebaseerd op bewezen kwaliteit in de opleiding Fysiotherapie. Het panel acht het van belang om afspraken over begeleiding, beoordeling, supervisie en kwaliteitsborging verder uit te werken en explicieter vast te leggen. Daarbij hoort ook aandacht voor de wijze waarop de kwaliteit van stageplaatsen, praktijkcontexten en praktijkbegeleiders wordt bewaakt binnen een dynamisch en gevarieerd werkveld. Het feit dat het werkveld nauw is aangesloten bij deze ontwikkelingen, vindt het panel vertrouwenwekkend.

Generatieve AI
Het panel stelt vast dat de opleiding actief nadenkt over de impact van generatieve AI op onderwijs en toetsing. Tijdens de audit gaf de opleiding aan dat zij de afgelopen jaren verschillende stappen heeft gezet. Zo beschikt THIM over een richtlijn voor het gebruik van AI binnen het onderwijs, een procedure voor situaties waarin ongeoorloofd AI-gebruik wordt vermoed en werkt zij aan verdere richtlijnen voor een verantwoorde en didactisch betekenisvolle inzet van AI. Tijdens de auditgesprekken werd duidelijk dat de opleiding AI niet uitsluitend vanuit het perspectief van risico's benadert, maar ook onderzoekt hoe studenten AI op een kritische en professionele manier kunnen gebruiken zonder hun eigen kritisch denkvermogen uit handen te geven.

Het panel ziet deze benadering ook terug in het onderwijs en de toetsing. Binnen het onderwijs rond wetenschappelijk vermogen krijgen studenten bijvoorbeeld ruimte om met AI te

experimenteren en de kwaliteit van de uitkomsten kritisch te beoordelen, waarbij expliciet aandacht wordt besteed aan brongebruik en controle van gegenereerde informatie. Daarnaast onderzoekt de opleiding hoe AI kan worden ingezet als leerinstrument, bijvoorbeeld als sparringpartner bij reflectie of als hulpmiddel bij patiëntsimulaties.

Het panel vindt met name de inrichting van de onderzoeksopdracht in thema 3 een sterk voorbeeld van hoe de opleiding inspeelt op de mogelijkheden en risico's van AI. In deze opdracht voeren studenten een kwalitatief onderzoek uit op basis van semigestructureerde interviews met osteopaten. De toets bestaat uit drie onderdelen:

1. een factsheet waarin studenten hun bevindingen schriftelijk samenvatten;
2. een videopresentatie waarin zij hun onderzoek toelichten;
3. een live discussie waarin zij kritisch worden bevraagd over hun keuzes, bevindingen en onderbouwingen.

De opleiding heeft hiermee bewust gekozen voor een combinatie van schriftelijke en mondelinge toetsvormen. Tijdens de audit lichtte de opleiding toe dat studenten hierdoor niet alleen een product moeten opleveren, maar ook moeten kunnen uitleggen, verdedigen en onderbouwen hoe zij tot hun conclusies zijn gekomen. Ook bij andere schriftelijke opdrachten wordt gewerkt met presentaties of mondelinge toelichtingen. Het panel beschouwt dit als een doordachte manier om de authenticiteit van toetsing te versterken en te achterhalen of de student de stof echt zelf beheerst.

Tevredenheid studenten
Tijdens de audit sprak het panel met studenten over de toetsing, beoordeling en ontvangen feedback. Studenten gaven aan dat voor hen duidelijk is wat van hen wordt verwacht in de toetsing. Zij herkennen een duidelijke samenhang tussen de inhoud van de lessen en de toetsing. Met name de praktijktoetsen en de Performance Assessments worden door studenten als waardevol ervaren. Studenten gaven aan dat zij zich door de complexe leertaken gedurende het onderwijs goed kunnen voorbereiden op de PAS-toetsen. "*Daarmee kun je oefenen in opmaat naar de PAS-toets.*" Zij waarderen dat zij daarin niet alleen moeten laten zien wat zij doen, maar ook waarom zij bepaalde keuzes maken tijdens anamnese, onderzoek, behandeling en klinisch redeneren. Studenten zijn daarnaast positief over de feedback die zij ontvangen. Tijdens de audit kwam naar voren dat docenten toegankelijk zijn, tijd nemen om extra oefenmomenten te organiseren en studenten gerichte feedback en feedforward geven over hun ontwikkeling. Studenten ervaren dat zij daardoor goed zicht krijgen op hun leerproces en weten waarop zij zich moeten richten wanneer verbetering nodig is.

Naast de toetsing is ook de opbouw van de opleiding aan bod gekomen in het studentgesprek. Studenten gaven aan dat ze de thematische opbouw van de opleiding prettig vinden. Ze werken langere tijd aan één inhoudelijk domein (bijvoorbeeld een half jaar aan extremiteiten en een half jaar aan de wervelkolom) waardoor zij op dat vlak diepgang bereiken. Ze waarderen verder de afwisseling tussen theorie en praktijk en geven aan dat ze klaar zijn voor de volgende fase en het intensievere patiëntencontact. Zo gaf een student aan: "*We missen het dat de casus die voor je klaar ligt, niet op de bank voor je ligt.*"

Het panel constateert daarnaast dat de opleiding actief luistert naar studenten en onderwijs en toetsing waar nodig bijstelt op basis van evaluaties en studentbehoeften. Tijdens de audit lichtten docenten toe dat zij regelmatig bekijken welke leerbehoeften binnen een groep bestaan en het onderwijs daarop aanpassen. Het panel ziet hierin een opleiding waarin feedback niet alleen aan studenten wordt gegeven, maar waarin feedback van studenten ook wordt benut voor de verdere ontwikkeling van het onderwijs en de toetsing.

Kwaliteitsborging
Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding in de afgelopen jaren veel aandacht heeft besteed aan de inrichting en verdere ontwikkeling van haar systeem van toetsing. Uit de documentatie

en de auditgesprekken blijkt dat de opleiding bewust heeft geïnvesteerd in meer systematiek binnen de toetsing. Zo heeft de examencommissie kwaliteitscontrolelijsten ontwikkeld als hulpmiddel om de kwaliteit van de toetsen te monitoren en te borgen. Het panel heeft deze lijsten ook ingezien bij de bestudeerde dossiers. Op deze lijsten zijn per fase van de toetscyclus (ontwerpfase, toetsafname, toetsanalyse en evaluatie) criteria en aandachtspunten genoemd die in ogenschouw moeten worden genomen. Aan de hand hiervan kunnen docenten de toetscyclus doorlopen. Bij de ontwerpfase wordt bijvoorbeeld gecontroleerd of:

- de toetsinformatie voorafgaand aan de toets voor de student inzichtelijk is;
- de toetsmatrix aanwezig is en of alle toetsdoelen hierin zijn opgenomen;
- nieuwe opdrachten ontworpen zijn met het vier ogen principe;
- de toetsversies zijn gecontroleerd op taal en inhoud.

Het panel vindt het goed dat op deze manier toetsen binnen een vast kader worden ontworpen, afgenomen, geanalyseerd en vervolgens geëvalueerd en waar nodig aangepast.

Naast kwaliteitscontrolelijsten heeft het panel ook schaduwformulieren, toetsverslagen, toetsmatrijzen, statistische analyses en kalibratieformulieren ingezien. Een aantal bevindingen:

- De toetsmatrijzen laten zien dat de opleiding vanuit constructive alignment en backward design werkt: vanuit de eindkwalificaties en EPA's wordt bepaald wat studenten per thema moeten laten zien en hoe dit wordt getoetst, zoals eerder ook werd aangegeven.
- In de toetsverslagen trof het panel concrete voorbeelden aan van verbetermaatregelen die naar aanleiding van evaluaties zijn genomen. Zo is bij verschillende toetsen gewerkt aan het verder aanscherpen van beoordelingsformulieren, het explicieter beschrijven van normering, het invoeren van een anker voor het minimumniveau (5,5) en het gebruik van schaduwformulieren om beoordelingen beter te kunnen onderbouwen.
- Het panel vindt het gebruik van schaduwformulieren een passende en zorgvuldige manier om de kwaliteit en betrouwbaarheid van de toetsing verder te versterken. Bij een opleiding Osteopathie, waar in het performance assessment onder meer attitude, osteopathische handelingen (en hun technische uitvoering) en klinisch redeneren worden beoordeeld, werkt dit instrument goed om te zien of beoordelaars dezelfde professionele standaarden hanteren en tot vergelijkbare oordelen komen. Het draagt bij aan transparantie, consistentie en een verantwoord oordeel over de bekwaamheid van studenten.

Naast investeren in het systeem van toetsen en beoordelen heeft de opleiding vooral ook ingezet op de professionalisering van docenten op het gebied van toetsing. Een lid van de examencommissie verwoordde dit tijdens de audit treffend: "*Qua structuur is het prima op orde; we hebben een volledig instrumentarium tot onze beschikking, maar dan moet het gaan leven tussen de oren van mensen."* Docenten hebben allemaal BDB- en BKE[2]-trajecten doorlopen en de examencommissie heeft stevig ingezet op kalibratie. Dat deden docenten al structureel, maar tijdens de audit gaven docenten aan dat kalibratie zich nu niet uitsluitend richt op de vraag wat een voldoende prestatie is ("*wat vinden wij een 5,5?"*), maar ook op de wijze waarop feedback en feedforward worden gegeven. Dat wordt "live getraind met studenten", zo gaven docenten aan in het auditgesprek. Zij worden actief betrokken bij het leren vragen om en benutten van feedback. Het panel ziet hierin aandacht voor het creëren van een mooie ontwikkel- en verbetercultuur binnen de opleiding. Daarbij nemen docenten, zoals hierboven al werd aangegeven, de ervaring mee die binnen THIM al aanwezig is vanuit de bacheloropleiding Fysiotherapie, zonder de eigenheid van de osteopathieopleiding uit het oog te verliezen.

Het panel heeft vertrouwen in de wijze waarop de examencommissie haar wettelijke taak vervult: zij houdt goed zicht op de kwaliteit van toetsing, voert een open dialoog met de opleiding en combineert een borgende rol met een duidelijke ontwikkelingsgerichte blik. Tijdens de audit bleek dat examencommissie en opleiding gezamenlijk vooruitkijken naar mogelijkheden om toetsmomenten binnen thema's anders te spreiden, bijvoorbeeld door

[2] BDB = Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid. BKE = Basiskwalificatie Examinering

tussentijdse toetsen of door elementen van programmatisch toetsen te verkennen. Het panel waardeert dat de opleiding onderzoekt hoe studenten eerder inzicht kunnen krijgen in hun ontwikkeling en hoe de druk op één toetsmoment aan het einde van een thema kan worden verminderd, maar benadrukt dat hierbij ook de praktische haalbaarheid voor studenten en docenten moet worden meegewogen. De gesprekken gaven het panel vertrouwen dat de opleiding deze afweging zorgvuldig en realistisch maakt.

Weging en Oordeel: voldoet
Het panel ziet een opleiding die in relatief korte tijd een samenhangend en goed onderbouwd systeem van toetsing heeft opgebouwd. Positief is allereerst de duidelijke koppeling tussen eindkwalificaties, thema-EPA's, complexe leertaken en toetsing. De opleiding heeft zichtbaar nagedacht over de vraag wat studenten op verschillende momenten in de opleiding moeten laten zien en hoe dit het best kan worden beoordeeld. Dit heeft geleid tot een gevarieerde toetsmix, waarin kennis, vaardigheden, klinisch redeneren, onderzoekend vermogen, professioneel handelen en reflectie op verschillende manieren worden getoetst. Het panel ziet daarbij veel alignment tussen leerdoelen, leerinhoud en toetsing.

De bestudeerde toetsdossiers laten zien dat de opleiding niet alleen beschikt over een passend toetsprogramma, maar ook over een systeem waarmee de kwaliteit van de toetsing wordt bewaakt en verder ontwikkeld. Het panel zag een consistent gebruik van toetsmatrijzen, toetsverslagen, toetsanalyses, kwaliteitscontrolelijsten, kalibratieactiviteiten en proeftoetsen; laatstgenoemde noemde het panel een mooi voorbeeld van een instrument dat het leerproces van de student ondersteunt. Belangrijker nog is dat deze instrumenten niet uitsluitend op papier aanwezig zijn, maar daadwerkelijk worden benut om de kwaliteit van toetsing te verbeteren. Het panel ziet hierin een opleidingscultuur waarin reflectie, evaluatie en verbetering vanzelfsprekende onderdelen zijn geworden van het dagelijks handelen.

Het panel heeft daarnaast vertrouwen in de wijze waarop de examencommissie haar rol vervult. De commissie heeft goed zicht op de kwaliteit van toetsing, weet waar verdere ontwikkeling nodig is en combineert haar borgende taak met een ontwikkelingsgerichte houding. Daarbij profiteert de opleiding op een verstandige manier van ervaring en beproefde werkwijzen die binnen de bacheloropleiding Fysiotherapie aanwezig zijn, zonder de eigenheid van de opleiding Osteopathie uit het oog te verliezen.

Het panel realiseert zich dat de opleiding nog volop in ontwikkeling is. Zo vraagt de verdere uitwerking van de stage- en afstudeerfase om blijvende aandacht en zal de opleiding ook in de komende jaren keuzes moeten maken over de verdere inrichting van toetsing, de betrokkenheid van het werkveld en de spreiding van toetsmomenten. Het panel heeft echter gezien dat de opleiding zich van deze aandachtspunten bewust is en hier actief op reflecteert. Alles overziend concludeert het panel dat de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing. De toetsing is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk ingericht, ondersteunt het leerproces van studenten en wordt ondersteund door een functionerend systeem van kwaliteitsborging. Daarmee voldoet de opleiding aan standaard 3.

3.2. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.
Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Ten tijde van de audit waren er nog geen afgestudeerden van de bacheloropleiding Osteopathie. De eerste cohorten studenten bevonden zich in thema 5 en waren daarmee nog niet aangekomen in de major- en afstudeerstage. Het panel heeft de beoordeling daarom gebaseerd op de reeds gerealiseerde studiefasen, de bestudeerde studentproducten en toetsen, de opzet van het curriculum richting het eindniveau en de gesprekken met studenten, docenten, examencommissie en werkveldvertegenwoordigers.

Het panel ziet een samenhangend en logisch opgebouwd leertraject waarin studenten stapsgewijs worden voorbereid op het functioneren als startbekwaam osteopaat. De opleiding werkt vanuit het beroepscompetentieprofiel en de daaraan gekoppelde EPA's en bouwt per thema verder op eerder verworven kennis en vaardigheden. In de thema's 1 tot en met 4 maken studenten zich steeds meer onderdelen van het osteopathisch handelen eigen, terwijl in thema 5 de nadruk verschuift naar integratie, zelfregulatie en de toepassing van kennis en vaardigheden in een meer authentieke praktijkcontext. Tijdens de audit werd deze opbouw door verschillende gesprekspartners omschreven als een duidelijke leerlijn richting de EPA's, waarbij steeds een nieuw element wordt toegevoegd aan reeds verworven kennis en vaardigheden.

Zoals in standaard 3 is aangegeven, heeft het panel verschillende studentproducten bestudeerd uit de eerste studiejaren van de opleiding. Deze producten laten zien dat studenten zich ontwikkelen in lijn met de beoogde leerresultaten en het beroepsprofiel. Studenten laten niet alleen zien dat zij kennis kunnen reproduceren, maar ook dat zij deze kennis kunnen toepassen in klinische situaties, kunnen onderbouwen waarom zij bepaalde keuzes maken en hierover kunnen reflecteren. In de onderzoeksopdrachten zag het panel bijvoorbeeld dat studenten praktijkgerichte onderzoeksvragen formuleren, gegevens verzamelen en hun bevindingen kritisch analyseren. In de Performance Assessments moeten studenten hun handelen onderbouwen vanuit klinisch redeneren en aantonen dat zij hun kennis kunnen toepassen in nieuwe casuïstiek. Het panel komt tot het oordeel dat deze studentproducten van passend niveau zijn voor de fase van de opleiding waarin zij zijn gemaakt en dat zij een overtuigend beeld geven van de ontwikkeling die studenten doormaken.

Het vertrouwen van het panel in de ontwikkeling van studenten richting het beoogde eindniveau wordt niet alleen gevoed door de bestudeerde toetsen en studentproducten, maar ook door de wijze waarop de opleiding werkt aan professionele vorming, zelfregulatie en reflectief vermogen. Tijdens de audit kreeg het panel zicht op de structuur die de opleiding heeft ingericht rondom de snuffelstage en de stagedag in thema 5. Studenten formuleren op maandag vooraf leerdoelen en brengen in kaart hoe deze zich verhouden tot de beroepstaken waaraan zij werken. Vervolgens worden zij begeleid bij de voorbereiding op dinsdag, lopen zij op woensdag stage en reflecteren zij op donderdag tijdens terugkom- en intervisiebijeenkomsten op de opgedane ervaringen en casuïstiek. Studenten leggen deze reflecties vast in hun leerpad en worden gestimuleerd om hun handelen te onderbouwen, feedback te vragen en kritisch naar hun eigen ontwikkeling te kijken. Het panel waardeert deze doordachte opbouw, waarin praktijkervaring, zelfreflectie, intervisie en begeleiding elkaar versterken. Deze aanpak sluit aan bij het beeld dat tijdens de audit zichtbaar werd van studenten die nieuwsgierig zijn, kritisch reflecteren op hun eigen handelen en zich bewust ontwikkelen richting het beroep van

osteopaat. "*We zijn aan het bouwen aan zelfregie*", zo legde een van de docenten uit in het auditgesprek, "*om zo pioniers op te leiden die straks in een veld komen dat daar soms niet altijd klaar voor is.*" Het panel waardeert daarnaast dat de opleiding aandacht besteedt aan competenties die verder gaan dan het directe patiëntcontact. In de stage- en afstudeerfase komen ook management, organisatie en ondernemerschap aan bod. Hiermee bereidt de opleiding studenten voor op de verschillende rollen die zij in de beroepspraktijk kunnen vervullen.

Het werkveld bevestigde tijdens de audit dat de opleiding studenten voorbereidt op de beroepspraktijk. Werkveldvertegenwoordigers spraken positief over de opbouw richting de EPA's en gaven aan dat de structuur herkenbaar aansluit bij het beroepscompetentieprofiel. Ook werd genoemd dat studenten nadrukkelijk aandacht krijgen voor verslaglegging, iets wat vandaag de dag steeds belangrijker wordt, en onderbouwing van hun handelen. Daarnaast ontvangt de opleiding positieve signalen uit de snuffelstages die studenten reeds hebben doorlopen.

De meest cruciale fase richting het eindniveau moet nog plaatsvinden. De majorstage, afstudeerstage, stagebeoordelingen, portfolio's en andere integrale eindprestaties moeten in de komende jaren hun waarde nog bewijzen. Het panel ziet dat de opleiding zich hiervan bewust is en reeds veel voorbereidend werk heeft verricht. In het verlengde van de aanbeveling bij standaard 3 vindt het panel het van belang dat de opleiding de komende periode blijft investeren in het verder uitbouwen van het netwerk van stageplaatsen en praktijkbegeleiders. Daarbij gaat het niet alleen om voldoende capaciteit, maar vooral om voldoende kwalitatief sterke leeromgevingen waarin studenten op eindniveau aan de EPA's kunnen werken. De bij standaard 3 genoemde verdere uitwerking van afspraken over begeleiding, beoordeling, supervisie en kwaliteitsbewaking in de stage- en afstudeerfase hoort hierbij.

Voor de langere termijn ziet het panel bovendien kansen in initiatieven die binnen de opleiding en het werkveld al worden verkend, zoals het opzetten van een eigen klinische leeromgeving waarin studenten onder begeleiding van werkveldvertegenwoordigers met patiënten kunnen werken. Dit concept staat nog in de oriënterende fase, maar het wordt actief besproken met het werkveld en sluit goed aan bij de ontwikkelingsrichting van de opleiding. Een eigen klinische leeromgeving kan de opleiding in de toekomst meer mogelijkheden bieden om studenten, aanvullend op de stages in het werkveld, onder vergelijkbare omstandigheden en in nauwe verbinding met de eigen docenten en werkveldvertegenwoordigers te laten werken met patiënten. Daarmee kan zo'n kliniek bijdragen aan verdere versterking, onderlinge vergelijkbaarheid en zichtbaarheid van het eindniveau.

Alles overziend heeft het panel voldoende vertrouwen dat de studenten zich ontwikkelen in lijn met de beoogde leerresultaten en dat de opleiding beschikt over een samenhangend traject richting het eindniveau. De bestudeerde studentprestaties zijn passend voor de fase waarin de studenten zich bevinden, de ontwikkeling richting de eindkwalificaties is zichtbaar en het curriculum biedt een logisch en overtuigend pad richting de startbekwame osteopaat. Daarmee concludeert het panel dat de opleiding aannemelijk maakt dat de beoogde leerresultaten zullen worden gerealiseerd.

Weging en Oordeel: **voldoet**
Het panel realiseert zich dat bij deze tussentijdse beoordeling nog geen afgestudeerden beschikbaar zijn en dat de major- en afstudeerstage nog niet zijn doorlopen. Het oordeel is daarom gebaseerd op de opbouw van het curriculum, de bestudeerde studentproducten en toetsen, en de gesprekken met studenten, docenten, examencommissie en werkveldvertegenwoordigers.

Het panel ziet een samenhangend en logisch opgebouwd leertraject richting het eindniveau. De bestudeerde studentproducten laten zien dat studenten zich ontwikkelen in lijn met de beoogde leerresultaten. Zij tonen niet alleen kennis en vaardigheden, maar ook klinisch redeneren, onderzoekend vermogen, reflectie en het kunnen onderbouwen van professionele keuzes. Het panel beoordeelt deze prestaties als passend bij de fase waarin de studenten zich bevinden.

Het vertrouwen van het panel wordt verder versterkt door de aandacht voor professionele vorming, zelfregulatie en reflectief vermogen. De opleiding heeft een duidelijke structuur ingericht waarin praktijkervaring, intervisie, feedback en reflectie elkaar versterken. Tijdens de audit zag het panel studenten die kritisch kunnen reflecteren op hun eigen handelen, openstaan voor feedback en zich bewust ontwikkelen richting het beroep van osteopaat. Ook het werkveld bevestigde dat de opleiding studenten op een passende manier voorbereidt op de beroepspraktijk en dat de opbouw richting de EPA's herkenbaar aansluit bij het beroepscompetentieprofiel.

De beoordeling van stageprestaties, portfolio's en andere integrale eindprestaties zal in de komende jaren moeten uitwijzen hoe het eindniveau daadwerkelijk wordt gerealiseerd. Het panel vindt het daarom belangrijk dat de opleiding blijft investeren in kwalitatief goede stageplaatsen, betrokken praktijkbegeleiders en de verdere uitwerking van begeleiding, beoordeling en kwaliteitsborging in de stage- en afstudeerfase.

Alles overziend heeft het panel voldoende vertrouwen dat studenten zich ontwikkelen in lijn met de beoogde leerresultaten en dat de opleiding beschikt over een geloofwaardig en samenhangend traject richting het eindniveau. De bestudeerde studentprestaties, de opbouw van het curriculum en de betrokkenheid van het werkveld geven het panel voldoende vertrouwen dat de beoogde leerresultaten zullen worden gerealiseerd.

4. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het panel complimenteert de opleiding met het werk dat sinds de Toets Nieuwe Opleiding is verzet. Tijdens het bezoek kreeg het panel het beeld van een opleiding die zich in korte tijd zichtbaar heeft ontwikkeld en waarin veel energie is gestoken in het verder vormgeven van curriculum, toetsing, kwaliteitszorg en de verbinding met het werkveld. Daarbij viel het panel vooral de combinatie van ambitie en reflectief vermogen op. De opleiding heeft duidelijke ambities voor de verdere professionalisering van het vakgebied osteopathie in Nederland, maar houdt tegelijkertijd de "*voeten op de grond*". Het panel ervaarde een gezonde, nuchtere en realistische visie op de ontwikkeling van de opleiding.

Het panel trof een betrokken team aan dat gezamenlijk bouwt aan de opleiding. Tijdens de audit werd meerdere keren gesproken over het belang van het "*verdelen van de opleiding over meer schouders*". Het panel herkende dit in de verschillende gesprekken. Docenten, management, examencommissie en werkveldvertegenwoordigers delen een duidelijk beeld van waar de opleiding naartoe wil en hoe zij daar willen komen. Daarbij viel het panel de passie, ambitie en toewijding van betrokkenen op. Verschillende gesprekspartners gaven aan energie te krijgen van de studenten en van de mogelijkheid om osteopathie verder te ontwikkelen als professioneel vakgebied.

Het panel ziet hierin een opleiding die niet naast het werkveld staat, maar er middenin. Er is nauwe samenwerking met onder meer de Nederlandse Vereniging voor Osteopathie (NVO), de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Osteopathie en regionale werkveldvertegenwoordigers. Tijdens de audit werd meerdere malen zichtbaar dat opleiding en werkveld elkaar weten te vinden en gezamenlijk optrekken in de verdere ontwikkeling van de opleiding. Het panel ervaart hierin een vorm van synergie die de opleiding helpt om haar ambities waar te maken.

De opleiding profiteert daarbij zichtbaar van de ervaring die binnen THIM al aanwezig is vanuit de bacheloropleiding Fysiotherapie. Het panel heeft gezien dat bestaande kennis, structuren en werkwijzen op een verstandige manier worden benut, zonder dat de opleiding Osteopathie haar eigen profiel uit het oog verliest. Dit draagt volgens het panel bij aan de kwaliteit en stabiliteit van de opleiding in deze ontwikkelfase.

De komende jaren brengen nieuwe uitdagingen met zich mee. Studenten stromen door naar de stage- en afstudeerfase en het panel wenst de opleiding toe dat ook het aantal studenten verder zal toenemen. De huidige kleinschaligheid is een kracht van de opleiding en sluit goed aan bij het type onderwijs en de intensieve begeleiding die wordt geboden. Naarmate de opleiding groter wordt, zal aandacht nodig blijven voor voldoende docentcapaciteit, kwalitatief goede stageplaatsen en het behoud van de persoonlijke begeleiding die nu als sterk punt wordt ervaren.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter op 20 juli 2026.

5. AANBEVELINGEN

In het rapport zijn diverse ontwikkelpunten benoemd. Het auditpanel herhaalt in dit hoofdstuk de belangrijkste punten en doet hierbij ook een suggestie voor de doorontwikkeling van het curriculum.

1. Formaliseer het kader rond praktijkleren verder
De komende jaren zullen studenten instromen in de major- en afstudeerstage. Het panel beveelt de opleiding aan om de reeds ingezette ontwikkeling rond praktijkleren verder uit te werken en te formaliseren. Denk daarbij aan afspraken over begeleiding, beoordeling, supervisie en kwaliteitsborging in de stage- en afstudeerfase. Ook de wijze waarop de kwaliteit van stageplaatsen, praktijkcontexten en praktijkbegeleiders wordt bewaakt, verdient verdere uitwerking. Hiermee versterkt de opleiding de voorbereiding op de beoordeling van het eindniveau en de borging daarvan.

2. Blijf investeren in de verbinding met het werkveld
Het panel ziet een sterke betrokkenheid van het werkveld bij de opleiding en waardeert de nauwe samenwerking met beroepsvereniging, regionale werkveldvertegenwoordigers en praktijkbegeleiders. Het beveelt de opleiding aan om deze samenwerking ook in de komende jaren actief te blijven versterken, zowel regionaal als landelijk. Dit is van belang voor het verder uitbouwen van het netwerk van stageplaatsen, het creëren van draagvlak voor de opleiding binnen de beroepsgroep en het gezamenlijk vormgeven van de verdere professionalisering van de osteopathie in Nederland.

Denkrichting voor de toekomst
Tot slot geeft het panel de opleiding mee om de verkenning van een eigen klinische leeromgeving voort te zetten. Tijdens de audit bleek dat hierover al gesprekken worden gevoerd met werkveldvertegenwoordigers. Een dergelijke kliniek kan in de toekomst bijdragen aan extra praktijkervaring voor studenten en aan een meer vergelijkbare en zichtbare ontwikkeling richting het eindniveau, doordat studenten onder begeleiding van eigen docenten en ervaren osteopaten met patiënten kunnen werken. Het panel ziet dit niet als een aanbeveling voor de korte termijn, maar als een interessante ontwikkelrichting die past bij de ambities van de opleiding.

BIJLAGE I Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma Tussentijdse beoordeling hbo-bacheloropleiding Osteopathie THIM – De Internationale Hogeschool. 22 april 2026

Tijd	Inhoud
10.00 – 10.15	Inloop en ontvangst panelleden
10.15 – 10.45	Vooroverleg panel
10.45 – 11.30	**Sessie 1 - Gesprek instellings- en opleidingsmanagement**
11.30 – 11.45	Paneloverleg
11.45 – 12.30	**Sessie 2 - Gesprek met docenten/examinatoren**
12.30 – 13.00	Werklunch
13.00 – 13.45	**Sessie 3 - Gesprek met examencommissie**
13.45 – 14.00	Paneloverleg
14.00 – 14.30	**Sessie 4 – Gesprek met studenten en vertegenwoordigers werkveld**
14.30 – 15.00	Eventuele pending issues Paneloverleg (opmaak beoordeling)
15. 00 -	**Terugkoppeling**

'NB. In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartnersopgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.'

Werkwijze
Het betreft hier een tussentijdse beoordeling. De algemene focus van deze beoordeling ligt op de voortgang na de vorige audit, meer specifiek op de wijze van examinering en op het gerealiseerd eindniveau ofwel de standaarden 3 'Toetsen en beoordelen' en 4 'Gerealiseerd eindniveau'.

Bij de beoordeling van de betreffende opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' (inwerkingtreding 1 april 2024). Daarin staan de standaarden vermeld waarop het auditpanel zich bij de beoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het auditpanel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditpanel zich een beeld

kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de betreffende opleiding.
Voorafgaand aan het locatiebezoek vond een voorbereidend intern paneloverleg plaats waarin het auditpanel het informatiedossier en de onderliggende documenten besprak.
De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van het bekijken van additionele documentatie.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met inachtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het oordeel van het auditpanel, vastgelegd in een conceptrapport, werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels
Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland', (2024).
Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één opleidingscode (ISAT) wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende beoordelingskader genoemde kwaliteitsstandaarden.

BIJLAGE II Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatie
- Beleidsplan THIM
- Kwaliteitshandboek THIM
- Onderwijs- en examenregeling Osteopathie 2025-2026
- Opleidingsprofiel
- Stagegids
- Studiegids
- Toetsbeleid

Het auditpanel heeft geen eindwerken bekeken omdat deze niet beschikbaar waren.
Als vervanging hiervoor heeft het panel tussenproducten van studenten bekeken uit thema 1, thema 3 en thema 4. In totaal ging het om dertien toetsdossiers/toetsvormen: per thema een theorietoets, vaardighedentoets, Performance Assessment en inleveropdracht/ILO, aangevuld met de portfolio-opdracht in thema 4. Deze dossiers gingen vergezeld door kwaliteitscontrolelijsten, schaduwformulieren, toetsverslagen, toetsmatrijzen, statistische analyses en kalibratieformulieren

BIJLAGE III Overzicht auditpanel

Op 20 januari 2026 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de hbo-bacheloropleiding Osteopathie, onder het nummer PA-2544.

Naam visitatiegroep:	Niet van toepassing

Korte functiebeschrijvingen (cv's) van de panelleden

Naam	**Korte functiebeschrijving van de panelleden**
De heer Prof. dr. Steven Vos	Zaakvoerder van Ensembleur, hoogleraar aan de Faculteit Industrial Design van de TU Eindhoven en als lector verbonden aan het lectoraat Move to Be bij Fontys Hogeschool.
Mevrouw Laura Lee Calonius	Docent binnen de bacheloropleiding Osteopathie en hoofd van de masteropleiding Osteopathie van de Metropolia University of Applied Sciences in Helsinki (Finland) en tevens actief in diverse bestuurlijke functies binnen internationale beroepsverenigingen voor osteopathie.
De heer Hans Voerman	Praktiserend osteopaat en voormalig bestuurslid van het Nederlandse Register voor Osteopathie (NRO).
De heer Jonah Liem	In juli 2025 afgestudeerd aan de opleiding Fysiotherapie van de HAN. Vanaf augustus 2025 werkzaam als fysiotherapeut.

Mevrouw Daniëlle de Koning	Gecertificeerd secretaris; adviseur Hobéon

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Hobéon
a kiwa company

Sir Winston Churchilllaan 273
2288 EA Rijswijk
Postbus 70, 2280 AB Rijswijk
+31 (0)88 998 3140
www.hobeon.nl
info@hobeon.com